

ВІДГУК

офіційного опонента **Нос Любові Степанівни**, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри початкової та дошкільної освіти факультету педагогічної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка на дисертацію **Кобюк Юлії Миколаївни** на тему «Професійна підготовка майбутніх вчителів початкових класів в університетах Австралії», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD) в галузі знань 01 – Освіта / Педагогіка», за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки

Докорінні зміни в системі початкової освіти вимагають формування нової парадигми підготовки та професійної діяльності вчителя. У школу мають прийти педагоги, готові провадити освітній процес на засадах педагогіки партнерства, особистісно зорієтованого, компетентнісного, діяльнісного підходів. Заклади вищої освіти педагогічного спрямування мають виробити стратегії щодо цілісного розвитку майбутніх вчителів, формування у них тих професійних компетентностей, які необхідні для роботи в Новій українській школі. Досягнення таких цілей можливе, окрім інших, і за умови вивчення і запозичення прогресивних ідей зарубіжного досвіду.

Дисертаційна робота Кобюк Юлії Миколаївни є **актуальною** для пошуку інноваційних шляхів удосконалення професійної підготовки майбутніх вчителів початкових класів закладів загальної середньої освіти у вітчизняній освітній практиці.

Мета дослідження, яка полягає у виявленні та науковому обґрунтуванні особливостей організації, змісту, форм і методів професійної підготовки майбутніх вчителів початкових класів в університетах Австралії та окресленні можливостей творчого використання конструктивних ідей австралійського досвіду в освітньому просторі України, досягається дисеранткою шляхом послідовного вирішення поставлених завдань і використанні комплексу взаємодоповнюючих методів наукового дослідження: загальнонаукових, конкретно-наукових та емпіричних.

Не викликає заперечення визначення дисеранткою об'єкта і предмета дослідження. Варто відзначити належну методологічну й теоретичну

обґрунтованість роботи. Високої оцінки заслуговує широка джерельна база (перелік використаних джерел складає 323 найменування, з них 176 – іноземною мовою).

Виклад основного змісту дисертації логічно починається з аналізу психолого-педагогічних досліджень українських і зарубіжних вчених з проблем професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів. У першому розділі «Теоретичні засади професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів в університетах Австралії» досліджено суспільно-політичні, організаційно-педагогічні передумови й особливості становлення і розвитку професійної підготовки майбутніх учителів в Австралії, проаналізовано нормативно-правові документи з регулювання педагогічної освіти.

У другому розділі «Організація та зміст професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів в університетах Австралії» дисерантка охарактеризувала основні вимоги до професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів в університетах Австралії. На основі вивчення наукових джерел автор стверджує, що змістом професійної підготовки є комплекс педагогічних, психологічних, методичних і спеціальних знань, практичних умінь і навичок, необхідних для здійснення професійних функцій вчителя. Юлія Миколаївна розкрила ключові критерії на основі яких освітні факультети розробляють програми підготовки учителів. У дослідженні з'ясовано, що австралійські університети активно використовують як традиційні так і інноваційні форми навчання, деякі з них детально описані дисеранткою. Цінним у роботі вважаємо дослідження проблем використання дистанційного навчання та електронних освітніх ресурсів.

Безумовно, найважливішим результатом дослідження, на наш погляд, є здійснений порівняльний аналіз окремих аспектів підготовки майбутніх учителів початкових класів в Австралії та Україні, що було продемонстровано Кобюком Юлією Миколаївною у третьому розділі «Перспективи розвитку і вдосконалення професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів в університетах Австралії та України». Автор з'ясувала спільні й відмінні

підходи до професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів в Австралії й Україні. На основі узагальнення результатів наукового пошуку Юлія Миколаївна розробила науково-методичні рекомендації щодо використання прогресивних ідей австралійського досвіду в теорії і практиці реформування сучасної професійної підготовки вчителів початкових класів в Україні на національному та інституційному рівнях.

Наукова новизна і теоретичне значення одержаних результатів полягає в тому, що: професійна підготовка вчителя початкових класів в університетах Австралії стала предметом комплексного дослідження з урахуванням соціально-економічних, суспільно-політичних і педагогічних чинників; окреслено особливості організації, змісту, форм та методів навчання, здійснено порівняльно-педагогічний аналіз професійної підготовки майбутніх вчителів початкових класів в університетах Австралії та України.

Безперечним є **практичне значення** отриманих результатів дослідження, які можуть бути використані дослідниками проблем порівняльної педагогіки. Матеріали дослідження можуть бути використані для розробки нових навчальних курсів та програм з педагогічних дисциплін для підготовки майбутніх вчителів початкових класів.

Основні положення дисертації висвітлено у 52 наукових працях: 1 методичні рекомендації; 11 статей у наукових фахових виданнях України, (у тому числі 6 – у виданнях, що входять до наукометричних баз даних (Index Copernicus International); 1 стаття у зарубіжному періодичному науковому виданні; 40 праць у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій України і зарубіжжя. Публікації висвітлюють основні наукові положення дисертаційної роботи. Успішна апробація результатів дослідження на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях свідчить про те, що з результатами наукового дослідження Кобюк Юлії Миколаївни обізнана широка академічна спільнота.

Високо оцінюючи дисертаційну роботу Кобюк Юлії Миколаївни, вважаємо за доцільне висловити окремі зауваження і побажання:

1. У першому розділі дисертації здійснено ґрунтовний аналіз досліджуваної проблеми, проаналізовано велику кількість праць українських і зарубіжних учених, що дало підстави для обґрунтування теоретичних засад дослідження. На нашу думку, цей аналіз набув більшої довершеності та аргументованості за умови посилення авторських міркувань щодо виявленіх і систематизованих позицій науковців.
2. У другому розділі дисертації (п.2.3) дисертанткою розкриваються особливості використання форм, методів та технологій професійної підготовки майбутніх вчителів початкових класів в університетах Австралії. Проте більшість з них вже доволі добре проаналізовані й висвітлені у публікаціях сучасних дослідників. Вважаємо, що авторці варто було б акцентувати їх вагомість саме для професійної підготовки майбутніх вчителів початкових класів в університетах Австралії.
3. На нашу думку, дослідження значно б збагатилося, якби дисертантка більше уваги приділила розкриттю питання професійної підготовки майбутніх вчителів початкових класів в університетах Австралії до роботи з дітьми - представниками корінного населення.
4. Обґрунтовуючи вимоги до професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів в університетах Австралії, дисертантка посилається на національні професійні стандарти (п. 2.1, п. 2.2). Вважаємо за доцільне подати ці стандарти у додатках, оскільки вони мають як теоретичну так і практичну цінність для розробки вітчизняних.
5. Оскільки важливим компонентом підготовки вчителя початкової школи в університетах Австралії є педагогічна практика, варто було б присвятити окремий підрозділ дисертації для розкриття особливостей її організації та проведення у закладах освіти.

Загальний висновок

Висловлені зауваження і побажання не є принциповими для загальної позитивної оцінки дисертації. На основі проведеного аналізу можна стверджувати, що дисертаційна робота відповідає нормативним вимогам «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора

філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України №167 від 06.03.2019 р., а її авторка – Кобюк Юлія Миколаївна заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 01 – Освіта / Педагогіка, за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки.

Офіційний опонент:

кандидат педагогічних наук, доцент
доцент кафедри початкової та дошкільної освіти
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету
імені Івана Франка

Л. С. Нос

Підпис Л. С. Нос підтверджую:

Вчений секретар

доц. Грабовецька О. С.